

Kara noziegumi un sods par tiem

J JAUTĀ:

08. martā, 2023

Toms

Sveiki! Saistībā ar notikumiem pasaulē mani interesē, kas ir kara noziegumi un kas par tiem draud.

A ATBILD:

20. aprīlī, 2023

Tieslietu ministrija

Krimināltiesību departaments

Jēdziens “kara noziegumi” ir definēts Krimināllikuma (turpmāk – KL) **74. pantā**, kas nosaka, ka kara noziegums ir Latvijas Republikai saistošajās starptautiskajās tiesībās aizliegtu kara vešanas noteikumu vai starptautisko humanitāro tiesību pārkāpšana, tai skaitā humanitāro tiesību aizsargātas personas slepkavošana, spīdzināšana vai necilvēcīga izturēšanās pret šādu personu, ķīlnieku sagrābšana, nelikumīga deportācija, pārvietošana, brīvības ierobežošana, pilsētu vai citu objektu neattaisnojama postīšana vai citas aizliegtas darbības.

Definējot kara noziegumus, Krimināllikumā ņemti vērā starptautiskie tiesību akti, it īpaši:

Ženēvas 1949. gada konvencijas – Konvencija par jūras bruņoto spēku ievainoto, slimo un kuģu avārijās cietušo stāvokļa uzlabošanu; Konvencija par attieksmi pret karagūstekņiem; Konvencija par sauszemes bruņoto spēku ievainoto un slimo stāvokļa uzlabošanu; Konvencija par civiliedzīvotāju aizsardzību kara laikā;

Romas Starptautiskās Krimināltiesas statūtu 8. pants.

Norādāms, ka starptautiskajos tiesību aktos iekļauti dažādi un detalizēti kara noziegumu apraksti, piemēram, Romas Starptautiskās Krimināltiesas statūtu 8. pants kara noziegumu uzskaitījumā kā kara noziegumu ietver arī konkrētu ieroču veidu lietošanu. Tāpēc KL 74. pantā iekļautais darbību saraksts nav izsmeļošs, bet tajā ir ietverta atsauce uz Latvijas Republikai saistošajās starptautiskajās tiesībās aizliegtu kara vešanas noteikumu vai starptautisko humanitāro tiesību pārkāpšanu.

Par kara noziegumu izdarīšanu KL paredz personu sodīt ar mūža ieslodzījumu vai ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divdesmit gadiem. Papildus informējam, ka saskaņā ar KL 57. pantu personai, kura izdarījusi kara noziegumu, kriminālatbildības noilgums neiestājas. Tādējādi, neatkarīgi no tā, cik ilgs laikposms ir aizritējis no kara nozieguma izdarīšanas, personu var saukt pie atbildības par kara noziegumiem.

TIESĪBU AKTI

© E-konsultācijai ir informatīvs raksturs. [Jautājumu iesniegšanas noteikumi](#)

Noziedzība

Drošība

Valsts aizsardzība

Tieslietu ministrija